

BỒI DƯỠNG SINH HOẠT CHUYÊN MÔN THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC

* Thời gian: 8h30, ngày 31/8/2024

* Địa điểm: Hội trường

* Thành phần: PHT và 36 giáo viên

* Nội dung: SHCM theo nghiên cứu bài học

* Người BD: Lê Thị Duyên - PHT

NỘI DUNG

I. SHCM theo nghiên cứu bài học là gì?

1. SHCM theo NCBH là gì?

- SHCM theo NCBH là HĐ GV cùng nhau học tập từ thực tế việc học của trẻ. GV cùng nhau thiết kế kế hoạch, cùng nhau dự giờ, suy ngẫm, chia sẻ

- GV quan sát trẻ học như thế nào? Trẻ học gì? Việc học có ý nghĩa ko? Trẻ học thêm được việc gì có ý nghĩa ko? Và hướng đến khuyến khích GV tìm ra nguyên nhân tại sao trẻ chưa đạt được kết quả như mong muốn và kịp thời có biện pháp khác phục (tập trung chủ yếu vào cải thiện việc học của trẻ) *(Ko tập trung vào đánh giá, XL tiết học, XL GV)*

- Nhận xét về sự tác động của lời giảng, các câu hỏi, các nhiệm vụ học mà giáo viên đưa ra... có ảnh hưởng đến việc học của trẻ, nhận diện được tình trạng học tập của mỗi trẻ, nhưng khó khăn, vướng mắc, nhưng yếu tố cản trở (hay tác động tích cực đến việc học của trẻ. Từ đó tìm ra cách thức tác động phù hợp, hiệu quả hơn.

- Giáo viên chủ động điều chỉnh cách dạy phù hợp với đối tượng HS lớp mình và phù hợp với thực tế trường mình. Trên cơ sở đó Gv chia sẻ, học tập lẫn nhau, rút kinh nghiệm và điều chỉnh ND, PHDH vào việc tổ chức HĐ hàng ngày ở lớp một cách hiệu quả.

2. Các bước tiến hành Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học:

Chu trình gồm 4 bước:

- Xác định mục tiêu, xây dựng kế hoạch bài học nghiên cứu.
- Tiến hành bài học và dự giờ.
- Suy ngẫm, thảo luận về bài học nghiên cứu.
- Áp dụng cho thực tiễn dạy học hàng ngày.

*** Bước 1. Xác định mục tiêu, xây dựng kế hoạch bài học nghiên cứu**

Cần xác định mục tiêu kiến thức và kỹ năng mà trẻ cần đạt được khi tiến hành nghiên cứu. Mục tiêu bài học được nghiên cứu, được đề xuất bởi một thành viên trong tổ chuyên môn, sau đó được góp ý, hoàn thiện qua Sinh hoạt chuyên môn.

Các giáo viên sẽ có một cuộc thảo luận chi tiết, cụ thể bài học tiến hành nghiên cứu như:

- Đặt câu hỏi xem đây là loại bài học gì?
- Cách giới thiệu bài học như thế nào?

*** Bước 2. Tiến hành bài học và dự giờ**

Sau khi hoàn thành kế hoạch dạy học chi tiết, một giáo viên sẽ dạy minh hoạ bài học nghiên cứu ở một lớp cụ thể.

- Các yêu cầu cụ thể của việc dự giờ như sau:
 - + Chuẩn bị lớp dạy minh hoạ, bố trí lớp có đủ chỗ ngồi quan sát thuận lợi cho người dự.
 - + Điều chỉnh số lượng người dự ở mức vừa phải, không quá đông.
 - + Việc dự giờ cần đảm bảo không ảnh hưởng đến việc học của học sinh, không gây khó khăn cho người dạy minh hoạ.

- Giáo viên cần quan sát học sinh học, cách phản ứng của học sinh trong giờ học, cách làm việc nhóm, những sai lầm học sinh mắc phải. Quan sát tất cả đối tượng học sinh, không được “bỏ rơi” một học sinh nào.

- Từ bỏ thói quen đánh giá giờ dạy của giáo viên, người dự cần học tập, hiểu và thông cảm với khó khăn của người dạy. Đặt mình vào vị trí của người dạy để phát hiện những khó khăn trong việc học của học sinh để tìm cách giải quyết.

*** Bước 3. Suy ngẫm, thảo luận về bài học nghiên cứu**

- Suy ngẫm và chia sẻ các ý kiến của giáo viên về bài học sau khi dự giờ. Các ý kiến đưa ra nhiều hay ít, tinh tế và sâu sắc hay hời hợt và nông cạn sẽ quyết định hiệu quả học tập, phát triển năng lực của tất cả giáo viên tham gia vào Sinh hoạt chuyên môn.

- Người dự tập trung quan sát việc học của học sinh, đưa ra bằng chứng về những gì họ nhìn thấy được về cách học, suy nghĩ, giải quyết vấn đề của học sinh trên lớp học, để rút kinh nghiệm, bổ sung, đưa ra biện pháp nâng cao hiệu quả.

- Mọi người phải lắng nghe, tôn trọng ý kiến của nhau khi thảo luận, không nên quan tâm đến các tiêu chuẩn truyền thống của một giờ dạy.

- Tuyệt đối không xếp loại giờ dạy minh hoạ trong Sinh hoạt chuyên môn. Bởi giờ dạy là sản phẩm chung của mọi người khi tham gia Sinh hoạt chuyên môn.

*** Bước 4. Áp dụng cho thực tiễn dạy học hàng ngày**

- Sau khi thảo luận về tiết dạy đầu tiên, tất cả cùng suy ngẫm xem có tiếp tục thực hiện nghiên cứu bài học này nữa không? Nếu bài học nghiên cứu vẫn chưa hoàn thiện thì cần tiếp tục nghiên cứu để tiến hành dạy ở các lớp sau cho hoàn thiện hơn.

- Cuối cùng các giáo viên viết bài báo cáo vạch ra những gì họ được học liên quan đến chủ đề nghiên cứu và mục tiêu của họ trong giảng dạy.

3. Tổ chức thực hiện Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học.

3.1. Điều kiện để thực hiện nghiên cứu bài học

- Nhóm giáo viên hợp tác xây dựng giáo án.
- Tiết học minh họa là tiết học như bình thường hàng ngày.
- Phát giáo án của tiết học cho giáo viên dự giờ.
- Vị trí giáo viên dự giờ có thể quan sát được nét mặt của học sinh.
- Các giáo viên cần học cách quan sát.
- Nêu lại những ấn tượng của mình khi quan sát học sinh học.
- Chỉ ra thực tế và có bằng chứng (quay video, chụp ảnh)
- Không đánh giá giờ dạy của giáo viên.
- Sự ủng hộ từ phía lãnh đạo.

3.2. Tổ chức thực hiện Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học.

***Giai đoạn thứ nhất: Hình thành cách dự giờ, suy ngẫm, xây dựng quan hệ đồng nghiệp mới**

- Luyện tập cách quan sát và suy nghĩ về việc học của học sinh trong giờ học, có khả năng phán đoán nhanh nhạy, chính xác để điều chỉnh việc dạy phù hợp, việc học của học sinh.

- Làm thay đổi cách nhìn, cách nghĩ và cảm nhận của giáo viên về học sinh trong từng hoàn cảnh khác nhau.

- Hình thành thói quen lắng nghe lẫn nhau; rèn luyện cách chia sẻ ý kiến, từ đó hoàn thành mối quan hệ đồng nghiệp thân thiện, cộng tác và học tập lẫn nhau.

***Giai đoạn thứ hai: Tập trung phân tích các nguyên nhân, các mối quan hệ trong giờ học và tìm biện pháp cải tiến, nâng cao chất lượng các bài học.**

- Đi sâu nghiên cứu, phân tích các phương án dạy học đáp ứng tối thiểu việc học của học sinh, các mối quan hệ trong lớp học, các kỹ năng cần thiết để nâng cao chất lượng việc học của học sinh.

- Tăng cường, vận dụng, thử nghiệm những ý tưởng sáng tạo khi dạy minh họa, lấy học sinh làm trung tâm đều được vận dụng, trải nghiệm trong Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học.

- SHCM nên tổ chức càng nhiều lần càng tốt.

4. Các lợi ích có được khi tham gia nghiên cứu bài học

- Học cách quan sát tinh tế, nhạy cảm việc học của học sinh.

- Hiểu sâu, rộng hơn về học sinh và đồng nghiệp.
- Cùng nhau xây dựng và tạo nên văn hoá nhà trường.
- Tạo cơ hội cho Cán bộ quản lý, giáo viên hiểu về quy định, chính sách của ngành và công việc của mỗi giáo viên.

- Tích lũy kinh nghiệm, nâng cao năng lực chuyên môn và đổi mới Phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá theo hướng dạy học tích cực, lấy việc học của học sinh làm trung tâm của giáo viên khi tham gia Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học.

II. SHCM VÀ SHCM THEO NCBH

1. Thực trạng của SHCM tại trường

- SHCM còn nặng về hình thức, thể hiện trên HSSS... chưa có sự đổi mới nâng cao.

- Các hđ mang tính biểu diễn, làm mẫu, trẻ mất hứng thú
- GV thường coi HĐ trong SHCM là HĐ mẫu
- Người dự tập trung soi xét đánh giá người dạy theo khuôn mẫu...

2. Sự khác nhau giữa SHCM và SHCM theo NCBH

	SHCM	SHCM NCBH
MĐ	- Đánh giá XL giờ dạy theo tiêu chí từ các VB CD của cấp trên. - Người dự tập trung quan sát các hoạt <u>động của GV</u> để rút kinh nghiệm. - <u>Thống nhất cách dạy</u> các dạng bài để tất cả GV trong từng khối thực hiện.	- Không đánh giá xếp loại giờ dạy theo tiêu chí, quy định. - Người dự giờ tập trung <u>phân tích</u> các hoạt động <u>của HS</u> để rút kinh nghiệm. - <u>Tạo cơ hội cho GV phát triển năng lực chuyên môn, tiềm năng sáng tạo của mình.</u>
Thiết kế bài dạy minh họa	- Bài dạy minh họa được phân công <u>cho một GV thiết kế</u>; được chuẩn bị, thiết kế theo đúng mẫu quy định. - Nội dung bài học được thiết <u>kế theo sát nội dung HD</u> không linh hoạt xem có phù hợp với từng đối tượng trẻ - Thiếu sự sáng tạo trong việc sử dụng các phương pháp, kĩ thuật dạy học.	- Bài dạy minh họa được <u>các GV trong tổ thiết kế</u>. Chủ động linh hoạt không phụ thuộc máy móc vào quy trình, các bước dạy học trong SGK, SGV. - Các hoạt động trong thiết kế bài học cần đảm bảo được mục tiêu bài học, <u>tạo cơ hội cho tất cả trẻ</u> được tham gia bài học.

Giáo viên Dạy minh họa	- GV dạy hết các nội dung kiến thức trong bài học, bất luận nội dung kiến thức đó có phù hợp với HS không. - GV áp đặt dạy học một chiều, máy móc: hỏi – đáp hoặc đọc – chép hoặc giải thích bằng lời. - GV thực hiện đúng thời gian dự định cho mỗi hoạt động. Câu hỏi đặt ra thường yêu cầu HS trả lời theo đúng đáp án dự kiến trong giáo án (mang tính trình diễn).	- Có thể là một GV tự nguyện hoặc một người được nhóm thiết kế lựa chọn. - Thay mặt nhóm thiết kế thể hiện các ý tưởng đã thiết kế trong bài học. - Quan tâm đến những khó khăn của HS. - Kết quả giờ học là kết quả chung của cả nhóm.
Người dự giờ	- Thường ngồi <u>ở cuối lớp học</u> quan sát người dạy như thế nào, ít chú ý đến những biểu hiện thái độ, tâm lý, hoạt động của HS	- <u>Đứng ở vị trí thuận lợi</u> để quan sát, ghi chép, sử dụng các kỹ thuật, chụp ảnh, quay phim...những hành vi, tâm lý, thái độ của HS để <u>có dữ liệu phân tích việc học tập của trẻ</u>
Thảo luận giờ dạy minh họa	- Các ý kiến nhận xét sau giờ học nhằm mục đích đánh giá, xếp loại <u>GV.</u> - Những ý kiến thảo luận, góp ý thường không đưa ra được giải pháp để cải thiện giờ dạy. GV dạy trở thành mục tiêu bị phân tích, mổ xẻ các thiếu sót. - Không khí các buổi SHCM nặng nề, căng thẳng, quan hệ giữa các GV thiếu thân thiện. - <u>Cuối buổi thảo luận người chủ trì tổng kết, thống nhất cách dạy chung cho các khối.</u>	- Người dạy <u>chia sẻ mục tiêu bài học, những ý tưởng mới, những cảm nhận của mình qua giờ học.</u> - Người dự đưa ra các ý kiến nhận xét, góp ý về giờ học theo tinh thần trao đổi, chia sẻ, lắng nghe mang tính xây dựng; tập trung vào phân tích các hoạt động của HS và tìm các nguyên nhân. - Không đánh giá, xếp loại người dạy mà coi đó là bài học chung để mỗi GV tự rút kinh nghiệm. - Người chủ trì tôn trọng và lắng nghe tất cả ý kiến của GV, không áp đặt ý kiến của mình hoặc của một nhóm người. <u>Tóm tắt các vấn đề thảo luận và đưa ra các biện pháp hỗ trợ trẻ</u>
Kết quả	* Đối với HS	* Đối với HS

- Kết quả học tập của HS ít được cải thiện. - Quan hệ giữa các HS trong giờ học thiếu thân thiện, có sự phân biệt giữa HSG với HS yếu kém <u>* Đối với GV</u> - Các PPDH mà GV sử dụng thường mang tính hình thức, không hiệu quả. Do dạy học một chiều nên GV ít quan tâm đến HS - Quan hệ giữa GV và HS thiếu thân thiện, cởi mở. - Quan hệ giữa các GV thiếu sự cảm thông, chia sẻ, luôn phủ nhận lẫn nhau. <u>* Đối với cán bộ quản lí</u> - Cứng nhắc, theo đúng quy định chung. Không dám công nhận những ý tưởng mới, sáng tạo của GV. - Quan hệ giữa cán bộ quản lí với GV là quan hệ mệnh lệnh, xa cách, hành chính...	- Kết quả của HS được cải thiện. - HS tự tin hơn, tham gia tích cực vào các hoạt động học, không có học sinh nào bị “bỏ quên”. - Quan hệ giữa các học sinh trở nên thân thiện, gần gũi về khoảng cách kiến thức <u>* Đối với GV</u> - Chủ động sáng tạo, tìm ra các biện pháp để nâng cao chất lượng dạy và học. - Tự nhận ra hạn chế của bản thân để điều chỉnh kịp thời. - Quan tâm đến những khó khăn của HS, đặc biệt là HS yếu, kém. - Quan hệ giữa đồng nghiệp trở nên gần gũi, cảm thông, chia sẻ và giúp đỡ lẫn nhau. <u>* Đối với cán bộ quản lí</u> - Đặt bài học lên hàng đầu, đánh giá sự linh hoạt sáng tạo của của từng GV. - Có cơ hội bám sát chuyên môn, hiểu được nguyên nhân của những khó khăn trong quá trình dạy và học để có biện pháp hỗ trợ kịp thời. - Quan hệ giữa cán bộ quản lí và GV gần gũi, gần gũi và chia sẻ.
---	--

SINH HOẠT CHUYÊN MÔN THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC

- THẢO LUẬN, CHIA SẺ

**** Bước 1. Xác định mục tiêu, xây dựng kế hoạch bài học nghiên cứu***

Cần xác định mục tiêu kiến thức và kĩ năng mà trẻ cần đạt được khi tiến hành nghiên cứu. Mục tiêu bài học được nghiên cứu, được đề xuất bởi một thành viên trong tổ chuyên môn, sau đó được góp ý, hoàn thiện qua Sinh hoạt chuyên môn.

**** Bước 2. Tiến hành bài học và dự giờ***

- Giáo viên cần quan sát học sinh học, cách phản ứng của học sinh trong giờ học, cách làm việc nhóm, những sai lầm học sinh mắc phải. Quan sát tất cả đối tượng học sinh, không được “bỏ rơi” một học sinh nào.

*** Bước 3. Suy ngẫm, thảo luận về bài học nghiên cứu**

- Người dự tập trung quan sát việc học của học sinh, đưa ra bằng chứng về những gì họ nhìn thấy được về cách học, suy nghĩ, giải quyết vấn đề của học sinh trên lớp học, để rút kinh nghiệm, bổ sung, đưa ra biện pháp nâng cao hiệu quả.

*** Bước 4. Áp dụng cho thực tiễn dạy học hàng ngày**

- Sau khi thảo luận về tiết dạy đầu tiên, tất cả cùng suy ngẫm xem có tiếp tục thực hiện nghiên cứu bài học này nữa không? Nếu bài học nghiên cứu vẫn chưa hoàn thiện thì cần tiếp tục nghiên cứu để tiến hành dạy ở các lớp sau cho hoàn thiện hơn.

- Cuối cùng các giáo viên viết bài báo cáo vạch ra những gì họ được học liên quan đến chủ đề nghiên cứu và mục tiêu của họ trong giảng dạy.

II. Thảo luận, chia sẻ

1. Người dạy (GV trực tiếp dạy)

- Chia sẻ mục tiêu bài học, những ý tưởng mới, những cảm nhận của mình qua giờ học.

2. Người dự (Chia sẻ suy nghĩ)

2.1 Chia sẻ suy nghĩ về trẻ

- Giáo viên cần quan sát học sinh học trẻ học như thế nào?

- Cách phản ứng, biểu hiện, suy nghĩ của học sinh trong giờ học? Đưa ra những bằng chứng về những gì gv nhìn thấy về cách học của trẻ

- Cách làm việc nhóm, kỹ năng tham gia HĐ những sai lầm học sinh mắc phải?

- Quan sát tất cả đối tượng học sinh, không được “bỏ rơi” một học sinh nào.

=> Cách khắc phục tình trạng trên của trẻ

2.2 Chia sẻ suy nghĩ về giáo viên

- Nhận xét về sự tác động của lời giảng,

- Các câu hỏi,

- Các nhiệm vụ học mà giáo viên đưa ra... có ảnh hưởng đến việc học của trẻ, nhận diện được tình trạng học tập của mỗi trẻ, những khó khăn, vướng mắc, những yếu tố cản trở (hay tác động tích cực đến việc học của trẻ.

=> Từ đó tìm ra cách thức tác động phù hợp, hiệu quả hơn.

- Giáo viên chủ động điều chỉnh cách dạy phù hợp với đối tượng HS lớp mình và phù hợp với thực tế trường mình. Trên cơ sở đó Gv chia sẻ, học tập lẫn nhau, rút kinh nghiệm và điều chỉnh ND, PHDH vào việc tổ chức HĐ hàng ngày ở lớp một cách hiệu quả.

3. Các lợi ích có được khi tham gia nghiên cứu bài học

- Tạo cơ hội cho Cán bộ quản lý, giáo viên hiểu về quy định, chính sách của ngành và công việc của mỗi giáo viên.

- Tích lũy kinh nghiệm, nâng cao năng lực chuyên môn và đổi mới Phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá theo hướng dạy học tích cực, lấy việc học của học sinh làm trung tâm của giáo viên khi tham gia Sinh hoạt chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học.

- Học cách quan sát tinh tế, nhạy cảm việc học của học sinh. Hiểu sâu, rộng hơn về học sinh và đồng nghiệp. Cùng nhau xây dựng và tạo nên văn hoá nhà trường.

Kết thúc: 11h30 phút cùng ngày

GIÁO VIÊN